

LEEVI

Tämä on kertomus Leevi Poutasesta. Hän oli syntynyt Pohjois-Suomessa ja oli siis lappilainen. Hänen kotikylänsä oli Leevin lapsuusaikana asukasluvultaan hyvin pieni. Mutta väkeä oli liikkeellä runsaastikin syksyisin ruskan aikana ja talvella hiihtosesongin kuukausina. Nyky aikaan verraten laskettelu oli toki vielä tuohon aikaan lapsenkengissä. Murtomaahiihtoa harrastettiin enemmän ja talvisin kylähotelli olikin täynnä etelästä tullutta hiihtoväkeä.

Lapsuus ja nuoruus olivat Leevillä onnellista aikaa. Leevi piti lappilaisesta maisemasta. Tulivat siten kouluvuodet ja alkoi pohdinta tulevasta ammatista ja opiskelupaikasta. Oikeastaan Leevi tiesi jo nuorena mitä halusi. Hän halusi hengelliseen työhön. Tämä oli Leeville selviö. Niinpä hän hakeutui kansakoulun, oppikoulun ja lukion jälkeen Helsingin yliopiston teologiseen tiedekuntaan. Valmistuttuaan ja pappisvihkimyksen jälkeen Oulun hiippakunnassa, hän oli vuosia seurakuntatyössä Lapin eri seurakunnissa. Hän työskenteli myös monissa leirikesköksissä ja tunturikappeleissa, sekä muissakin hengellisissä tehtävissä ympäriinsä Lapissa. Hän oli vihkinyt monia pareja avioliittoon, kastanut ja hautaansiunannut seurakuntalaisia laajalla Lapinmaalla. Pastoraalitutkinto oli tehty pian pappisvihkimyksen jälkeen. Mutta vain lyhyen ajan hän oli viihtynyt seurakuntapappina ja hetken kirkkoherran virassa. Hän ei yksinkertaisesti pitänyt monista hallinnollisista tehtävistä, joita erityisesti kirkkoherran virka edellytti. Leevi halusi saarnata Jumalan sanaa vapaana miehenä.

Menneistä työvuosista Leeville oli jäänyt hyvät muistot. Hän oli iloinnut työstään, onnellisesta perhe-elämästä ja hyvästä terveydestään. Ja Leevi saarnasi Kristusta, hänen ristinkuolemaansa ja lunastustyötään. Apostoli Paavalin tavoin hänellä oli vain yksi asia tärkein: hän ei halunnut puhua muusta kuin Jeesuksesta Kristuksesta ja hänestäkin ristiinnaulittuna. Eräät papit tuntuivat jotenkin vierastavan näitä asioita julistuksessaan. He eivät puhuneet Kristuksen verestä ja sen voimasta. Niinpä he jotenkin jopa karsastivat Leevin julistustapaa. ”liika innokas”, sanoi joku korkeakirkollinen kollega. Mutta Leevyä ei kiusannut se, että muutamat pappiskollegat hieman naureskelivatkin hänen julistukselleen. Se kuulosti kai heidän mielestään jollakin lailla lahkolaisen puheelta. Veri, Golgata, ristin työ, lunastus, ja täydellinen pitäytyminen Jumalan sanassa, eivät istu ihan joka papin lipereihin. Leevi oli kuitenkin tyytyväinen samaansa tehtävään Herran elopellolla. Leevi puhui Jeesuksen Kristuksen täytetystä työstä rohkeasti ja opetti kuuntelijoita tuntemaan häntä. Voittojakin tuli: moni sai lähteä sille Sanan tielle, jonka Pyhä Henki oli vaikuttanut. Leevi vähät välitti muiden arvosteluista.

Leevi oli löytänyt itselleen naisystävän eräiltä naisten leiripäiviltä. Hän oli ollut siellä opettajana. Rakkaus syntyi ja syveni. Mentiin naimisiin. He olivat onnellinen pari.

Mutta muutaman vuoden päästä Leevin avioliitto päättyi kuitenkin suunnattomaan tuskaan. Leevin vaimo kuoli. Se oli murskaava isku, mutta jotenkin nuorena suru lienee helpompaa kestää, kuin pitkän avioliiton jälkeinen suruaika. Surutyö ei nuorena jatku loputtomiin, vaan elämä lähtee aikaan uusille urille.

Leevin avioliitosta oli syntynyt kaksi tytärtä, jotka auttoivat Leevyä kodinhoidossa ja muussa sellaisessa. He olivat nyt aikuisia ihmisiä, itsekin naimisissa. Leevin lastenlapset toivat myös iloa elämään. Vaimon kuolema ei ollut jättänyt näin ollen Leeviin loputtoman syviä arpia.

Vuodet kuluivat ja asiat olivat korjautumassa. Uuteen elämään palautuminen oli alkanut. Mutta sitten.

Yllättäen Leevin elämään nousi uusi ja synkistä synkin pilvi. Yhtäkkiä se kaikki tapahtui. Hänen elämänsä meni sirpaleiksi. Ennalta arvaamaton kaaos iski kuin tykin kuula.

Mikä tuli?

Leevi sairastui. Häneen iski yhtäkkinen täydellinen lama, iski syvä masennus ja tulivat vaikeat ahdistukset ja tuskatilat. Tuli täydellinen uupumus. Vielä vähän aikaa sitten virtaa täynnä olevaan Leeviin iski tyhjiys. Elämän eteen ilmestyi kivimuurin, johon Leevi törmäsi täydestä juoksusta. Lee-

vi rysähti tuohon esteeseen rikkimenneenä, täynnä tuskaa ja paniikkia. Kaikki hänen elämässään muuttui lähes silmänräpäyksessä. Jäljelle jäi vain sisäisesti tyhjä mies ahdistuksineen ja tuskatiloineen. Hän oli erämaassa. Tämä oli uusi ja järkyttävä kokemus, mahdoton Leevin hyväksyä. Suuret taistelut olivat alkaneet ja alkoivat tuskantäyteiset ajat. Leevi joutui kohtaamaan sellaista, mitä hänen elämäänsä ei aiemmin ollut kuulunut: siihen oli astunut hirvittävä, musta masennus ja käsittämättömät ahdistustilat. Ne olivat Leeville aivan uutta, koska hän oli kokenut olevansa henkisesti vahva ihminen. Uusi kokemus osoitti hänen olleen väärässä.

Pohja putosi elämän alta. Loppuun palaminen oli tosiasia. ”Burnout”, sanoi lääkäri ja puhui jotta-kin munkkilatinaa ja antoi sitten lääkereseptejä. Leevi sanoi lääkärille todellisen totuuden: ”Tämä ei ole mikään burnout, vaan kyseessä on blackout”. Leevin mielestä häneltä oli katkennut kokonaan sisäinen virta. Ja siitä oli seurauksena täydellinen pimeys.

Leevi oli uhrannut elämänsä Herran työhön palvellessaan seurakuntalaisiaan ja auttaen monia uupuneita jaloilleen. Hoidettavia oli ollut paljon. Heitä oli hoidettu kahdenkeskisissä tapaamisissa, puhelimitse ja monilla muilla tavoilla. Hän oli ollut mukana monissa muistotilaisuuksissa ja lohduttanut ihmisiä heidän surussaan. Mutta nyt oli Leevi itse sirpaleina. Urheasti hän koetti taistella vastaan, rukoili ja taisteli. Ja kuitenkin: Leevin voimat loppuivat. Hän oli pelkkä nolla. Hän ei käsittänyt sitä, että hän, vahva ihminen, sielunhoitaja ja evankeliumin julistaja uupuisi itse taakkojensa alle. Vasta äskenhän hän oli auttanut monia kauempanakin asuvia sieluja näissä samoissa asioissa, mutta nyt hän oli itse hukassa ja avun tarpeessa. Leevin osaksi oli tullut oma sammuminen. Hän oli kuluttanut vähitellen loppuun kaikki voimavaransa omassa palvelutyössään. Hän ei ollut osannut säästää sisäistä itseään. Myös fysiikka petti, eikä hän jaksanut enää kuntoilla. Liikuntaharrastuskin tyssäsi.

Hänen aikaisemmat opetuksensa ja avunantonsa muille, oli läpikäytävä nyt uudeksi todellisuudeksi omassa sielunelämässään. Tämä oli nyt ahdistuksen, masennuksen ja täydellisen voimattomuuden pimeää aikaa. Yöt ja aamut olivat vaikeinta aikaa. Tuska odotti jo herätessä. Joskus oli jäättävä vuoteeseen kun voimavaroja ylösnousemiseen ei ollut. Usein oli aloitettava päivä itkulla ja itkuun se oli päätettävä. Mutta jotenkin oli vain koetettava mennä eteenpäin vaikka vastassa oli ehkä uusi tuskantäyteinen yö, tai sitä seuraava synkkä päivä. Oli mentävä vain pienin askelin eteenpäin. Mutta aina ei sekään auttanut. Usein itku vei voiton ja joskus suoranainen huuto, parku ja vapina. Elämä tuntui jumittuneen tuskan ja ahdistuksen synkänkolkkoon maailmaan. Jokainen pienikin haaste aiheutti paniikin.

Vain samoissa syvissä vesissä taistellut voi tietää jotakin tällaisesta tuskan määrästä.

Leevi ei kerta kaikkiaan ymmärtänyt, mitä hänelle oli tapahtunut ja tapahtui koko ajan. Hän ei käsittänyt vielä, että ihminen, hänkin, voisi todella joutua näin kauas synkkään erämaahan ja kokonaan yksin, aivan yksin.

Miksi Leeville kävi näin?

Leevi muisteli kuinka hän oli uhrannut suuren osan elämästään muiden auttamisessa. Hän oli ollut todellinen Herran palvelija lähimmäisten hyväksi, mutta hän ei ollut osannut vain yksinkertaisesti hoitaa omaa itseään. Ilman kunnon lomaa ja taukoja hän opetti, tuki ja palveli. Oli pitkiä puheluita, jopa öisiä. Niiden määrästä ei kukaan muu hoidettavan lisäksi tiennyt. Kukaan ei tiennyt Leevin todellista työtaakkaa. Toki joku tarkkasilmäinen oli varoittanut Leevyä hänen uurastustaan katsellessaan. Varoituksista hän ei välittänyt. Mutta kukaan ei jaksanut sellaista työtaakkaa loputtomiin. Ei Leevikään. Tosiasiat oli nyt kohdattava. Leevi oli sisäisesti ja fyysisesti palanut pohjaan. Hän oli nyt syvällä, yksin ja karrella. Leevi oli ajatellut, että kyllä hän Herran avulla jaksaa, mutta ei se niin mennyt. Niinpä Herralla oli nyt toiset suunnitelmat Leevin osalle. Tähän suunnitelmaan kuului erämaa, koska Leevi ei ollut osannut kuunnella Herran ääntä, hänen, joka halusi Leevin kulkevan yksin hänen voimassa ja täysin hänen johdatuksessaan. Hän oli sekoittanut monen muun hengellisen työntekijän tavoin omat voimat ja Pyhän Hengen voiman keskenään. Mutta ne kaksi eivät sovi

yhteen. Ja juuri tätä ei Leevi ollut ymmärtänyt. Leevi oli tehnyt työtä liian paljon ja liian kauan omin voimin, luullen näitä voimia Herran antamiksi. Ihmisen voimat ovat kuitenkin kovin rajalliset. Jos sitä ei ymmärrä, on kova koulu edessä. Sen koulun on moni urhea Herran työssä nääntynyt työntekijä saanut kokea elämässään. Monet suuret sankarit ovat kaatuneet sotatantereelle ja on kesittänyt jopa vuosia nousta uudelleen ylös. Ehkä suurin osa Herran suuria profeettoja, opettajia ja johtajia ovat saaneet osakseen saman kohtalon. Muuten ei kai opita kulkemaan yksin Pyhän Hengen voimassa. Nyt oli Leevin vuoro oppia jotakin tästä tosiasiaista. Mutta tämän uuden voiman, Herran Voiman, löytäminen voi viedä ihmisen ääri rajoille, rajalle, joka tuntuu juuri tuolloin täysin kestäättömältä. Ihmisen omat voimat vaihdetaan siinä koulussa Jumalan voimaan. Mutta kaikki tapahtuu hitaasti ajan kuluessa. Tästä taudista ei päivässä parane. Ja juuri tämä on niin vaikea läksy opittavaksi. Mutta Herra ottaa ensiksi pois ihmisen omat voimat ja korvaa ne sitten omalla voimallaan, mutta ajallaan. Vasta silloin työntekijä sopii täysin Herran käyttöön. Herran on pysäytettävä jossakin vaiheessa omavoimainen palvelijansa. Vain näin hänestä voi tulla Herran tahdon mukainen soturi. Mutta Leevi oli nyt ymmällä. Hän ei vielä käsittänyt Herran suunnitelmaa.

Leeviä ahdisti myös se, että aiemmin niin lähellä oleva Jumala ei tuntunut ottavan kuuleviin korviinsa hänen tuskanhuutojaan. Jumala, joka on Sanan mukaan kaiken lohdutuksen Jumala, auttaja hädässä ja jonka sanassa on suuret lupaukset avusta, oli nyt hiljaa. Leevi oli nyt kuin yksinäinen haamu erämaassa, ilman lohtua, ilman apua. Lohtua eivät kyenneet tuomaan tutut, eivätkä ystävät. Muutamat jopa kartoivat häntä. Heillä ei ollut mitään annettavaa Leevin ahdinkoon. Siksi kai he pelkäsivät ja jopa kartoivat häntä - ja kiersivät kaukaa. Leevi oli lohduton, maahan lyöty ja neuvoton. Apua ei kerta kaikkiaan kukaan osannut antaa. Hetkittäin pieni valo pilkahti elämään, kun työtoveri seurakunnasta kävi hänen luonaan keskustelemassa. Myös lasten käynnit ja heidän antamansa apu, läheisyys ja yhteenkuuluvuus rauhoittivat. Kohta kuitenkin sielun aurinko meni taas pilveen ja hän oli yksin karun erämaan armoilla, pimeydessä petojen keskellä. Miksi Herra et auta? Miksi olet niin kaukana? Missä Herra sinä olet? Missä olet nyt, sinä rakastava, laupias ja auttava Herra? Missä olet, Jeesus? Miksi jätit minut villipetojen armoille? Vastausta ei kuulunut.

Eräänä ahdistuksen hetkenä, keskellä yötä, Leevin muistikuvaan nousi eräs sana. Jostakin se tuli. Se sana liittyi Raamatun kertomukseen Jobista. Vaikka hän ei ollut jaksanut pitkiin aikoihin lukea Raamattua, hän kuitenkin nousi nyt ylös ja etsi tämän Jobiin liittyvän sananpaikan oman tietokoneensa Raamatusta. Sieltä on aina niin helppo löytää sanat, joita etsii. Tämän verran hän siis jaksoi. Etsitty paikka löytyi, kun hän kirjoitti hakusanaksi mieleen nousseen sanan: ”tuijotat”. Se oli ainoa sana, joka Jobin kertomuksesta oli noussut Leeville loppuun palaneesta sisimmästään. Leevistä tuntui, näet aika ajoittain, että Jumala vain tuijotti häntä, mutta ei tehnyt kuitenkaan mitään asioiden korjaamiseksi. Mutta nyt hän luki tätä raamatunpaikkaa.

” *”Sinä et vastaa minulle, Jumala*

Minä huudan sinua, mutta sinä et vastaa minulle; minä seison tässä, mutta sinä vain **tuijotat** minuun. Sinä muutut tylyksi minulle, vainoat minua väkevällä kädelläsi. Sinä kohotat minut myrskytuuleen, kiidätät minut menemään ja annat minun menehtyä rajuilman pauhinassa. Niin, minä tiedän: sinä viet minua kohti kuolemaa, majaan, kunne kaikki elävä kokoontuu. Mutta eikö saisi hukuessaan kättänsä ojentaa tahi onnettomuudessa apua huutaa? Vai enkö minä itkenyt kovaosaisen kohtaloa, eikö sieluni säälinyt köyhää? Niin, minä odotin onnea, mutta tuli onnettomuus; minä vartosin valoa, mutta tuli pimeys.

Minä kuljen murheasussa

Sisukseni kuohuvat lakkaamatta, kurjuuden päivät ovat kohdanneet minut. Minä käyn murheasussa, ilman päivänpaistetta; minä nousen ja huudan väkijoukossa. Minusta on tullut aavikkosutten veli ja kamelikuurien kumppani. Minun nahkani on mustunut ja lähtee päältäni, ja luuni ovat kuumuuden

polttamat. Niin muuttui kanteleeni soitto valitukseksi ja huiluni sävel itkun ääneksi." ” (Job 30:20–31).

Tässä tilassa Leevikin oli. Hänen tilansa oli Jobin tila. Jumala asui jossakin hyvin kaukana, jonka korviin eivät Leevin tuskanhuudot yltäneet. Oli vain yö ja pimeys.

Samalla hänelle avautui toinenkin raamatunpaikka, nyt kohta oli psalmista 88. Hän luki.

”Valitus ja rukous suurimmassa hädässä.

"Herra, minun pelastukseni Jumala, päivin ja öin minä huudan sinun edessäsi. Salli minun rukoukseni tulla kasvojesi eteen, kallista korvasi minun huutoni puoleen. Sillä minun sieluni on kärsimyksistä kylläinen, ja minun elämäni on lähellä tuonela. Minut luetaan hautaan menevien joukkoon, minä olen kuin mies, jolta voima on poissa. Minä olen jätetty kuolleitten joukkoon, olen kuin kaatuneet, jotka haudassa makaavat ja joita sinä et enää muista ja jotka ovat sinun kädestäsi erotetut. Sinä olet laskenut minut syvimpään hautaan, pimeyteen, syviin kuiluihin. Sinun vihasi painaa minua, ja kaikki kuohusi sinä vyörytät minun ylitseni. Sela.

Sinä olet karkottanut tuttavani minusta kauas, olet tehnyt minut heille inhoksi; minä olen suljettu sisäään enkä pääse ulos. Minun kasvoni ovat kuihtuneet kurjuudesta. Joka päivä minä huudan sinua, Herra, ja ojennan käteni sinun puoleesi. " ” (Ps. 88:2–10).

Nämäkin Jumalan sanan kohdat olivat nyt todellisuutta Leevin elämässä, aivan kuin hänelle tallennettuina. Hän eli nyt mukana Jobin kohtaloissa ja Kristusta kohdanneissa kärsimyksissä. Mutta miten jaksaa kohdata tällaiset tuskan maailmat? Selviääkö niistä ollenkaan, vai jääkö joksikin raakiksi jonkin hoitolan nurkkaan?

Henkisiä voimia virkatehtäviin ei tietenkään enää ollut ja myös ruumiin voimat olivat ehtyneet. Leevi oli jäänyt kokonaan virkavapaalle.

Hän oli tavannut monia loppuun palaneita ihmisiä, jotka olivat menettäneet voimansa avioeron tai vaikkapa omaisen kuolemantapauksen vuoksi, mutta vasta nyt hän ymmärsi jotakin näiden ihmisten tuskasta. Olivatko hänen lohdutukseksi tarkoittamansa sanansa olleet vain pelkkiä akanan kuoria? Mitäpä hän olisi voinut ymmärtää todellisesta tuskasta ja ahdistuksesta, terve mies. Ei terve niistä mitään tiedä. Ei Leevikään ollut ainoa pappi, joka oli kerran ollut vahva, mutta nyt täysin tyhjä. Liian kauan moni on yrittänyt näytellä vahvaa, mutta se on saattanut johtaa täydelliseen umpikujaan.

”Uskonpuutetta tuo kaikki”, sanoi eräs ”tosiuskovainen” seurakuntalainen Leevistä. ”Sen olisi pitänyt tuon Leevinkin antaa aikanaan elämänsä Jeesukselle, uudestisyntyä ja mennä sitten raamatulliselle kasteelle ja tuollainen ruikutus olisi loppunut kertaheitolla”, tiesi eräs suuri profeetta ja tietomies. ”Niin, ja olikohan se Leevi tehnyt edes uskonratkaisua?” joku huippuhengellinen superuskova kysyi toiselta samanlaiselta pyhimykseltä. Joku oli vakuuttunut, että Leevi sairastui uupumukseen yksistään sen tähden, ettei hän kuulunut ainoaan oikeaan jumalanvaltakuntaan, eikä ollut sieltä saarnatussa evankeliumissa saanut syntejään anteeksi. Kaupattuhan sitä asiaa kyllä Leevillekin oli, mutta eipä ollut ottanut onkeensa. ”Tässä sitä sitten oltiin, kun ei oltu oikeasti uskomassa”. Paljon oli neuvoja Leevilläkin, niin kuin myös kärsivällä Jobilla oli ollut: Elifas, Bildad ja Soofar.

Leeville alkoi ilmetä myös todella vaikeita fyysisiä ongelmia. Tosiasiahan on se, että kun psyyke ei jaksakaan kantaa kaikkea sille säilytettyä kuormaa, se siirtää sitä myös kehon kannettavaksi. Henkisen tuskan lisäksi tulivat myös fyysiset kivut ja monenlaiset sairaudet. Leevi joutui hakemaan luonnollisesti apua lääkäreiltä ja muilta asiantuntijoilta. Tuttu lääkäri kuunteli kauan täysin sammunutta Leeviä ja tutki häntä huolellisesti. Kun laboratoriotulokset tulivat, lääkäri sanoi ykskantaan: ”osastolle! Muita vaihtoehtoja ei nyt ole, mutta minä otan sinut erityisvalvontaan. Tästä kyllä selvittäään, vaikka olet nyt kyllä oikea ongelmavyyhti. Nämä sinun fyysiset ongelmasi ovat, uskon niin, väliaikaisia, kunhan sisäisesti parannut.”

Leeviä oli kohdannuttodella oikea sairauksien suma.

Leevi oli sairaalassa. Kaikkia eri vaivoja, joita lääkäri löysi ja luetteli, ei Leevi jaksanut edes muistaa, mutta ainakin verenpaine, verensokeri, tulehdusarvo ja veren kreatiini-arvo olivat koholla. Mitä kaikkea muuta löytyi, ei Leeviä jaksanut nyt kiinnostaa, sillä hän eli kuin muissa maailmoissa.

Kaikenlaisia lääkkeitä toki kokeiltiin. Fyysinen puoli olisi helpommin ajan mittaan korjattavissa, mutta sopivaa lääkitystä hänen ahdistusmaailmaansa ei oikein löytynyt.

Leevi oli aikoinaan huomannut, että syvästi lakihenkisten ihmisten maailmassa lääkkeet olivat joiltakin osin hyväksytyjä. Mutta psykelääkkeet, ne olivat asia erikseen, ”Ne olivat selvästi syntiä ja saattoivat jopa tuoda demoneja ihmiseen”. Niinköhän? Näin tunnutaan liian usein ajateltavan ja tätä opetetaan julkisesti tosihurskaiden jumalisten maailmassa. Ihmiset ovat sen tähden monenlaisten pelkojen orjia ja vankeja. Moni on jättänyt toisten uskovien kehotuksesta myös välttämättömät lääkkeensä pois ja menettäneet lopullisesti terveytensä. Harhaopit menevät usein hyvin perille. Pimeyttä on paljon sielläkin, missä pitäisi olla täydellinen valkeus. ”Kunpa paransin pian, että voisin edes muutamien muidenkin ihmisten tuskamaailmaa helpottaa”, itse niin sairas Leevi huokaili.

Lääkkeet alkoivat kuitenkin ajan mittaan jonkin verran auttaa Leeviä hänen sisäisiin ja ulkoisiin vaivoihinsa. Hieman taisi helpottaa, vaikka ahdistus sai vielä monesti yllötteen. Tätä pahinta sairauden aikaa Leevi ei jaksanut käsitellä oikeastaan vielääkään. Se oli liian synkkää seutua pohdittavaksi. Pimeään ja synkkään erämaahan ei tee mieli ajatuksissakaan mennä.

Leevi tuli aikanaan sairaalasta kotiin. Mutta ei hän silti ollut lähestulkoonkaan terve ja työkunnossa. Mutta sen verran oli olo jo Leevillä kohentunut, että hän pärjäsi lääkkeiden ja lastensa avulla kotona. Onneksi hänellä oli nuo kaksi rakasta tytärtä. Myös muutamat ystävät huolehtivat Leevin talousasioista ja kodin ylläpidosta ja muusta sellaisesta, sillä sellaiset asiat olivat Leevin ulottumattomissa. Lääkäriystävä kävi aika-ajoin katsastamassa Leevin tilannetta.

Aika kului.

Minkä verran lie tuota aikaa kulunut, kun Leevin lääkäri kutsui hänet luokseen.

— No että mitä nyt? Leevi kyseli.

— Minä rustasin sinulle vähän uusia papereita. Olen kirjoitellut sinulle B-todistuksia tarpeeksi, joten ajattelin siirtää sinut näiltä lomakkeilta pois ja siirtää kokonaan eläkkeelle, lääkäri sanoi yksikantaan.

— Et mene enää entisiin hommiisi. Ne hommat ovat nyt loppuneet. Muuten saat tietenkin harrastaa mitä haluat. Tässä on nimittäin kaksi vaihtoehtoa: ensinnäkin sinun pitäisi pitkän työelämästä poissaolon jälkeen mennä jonkinlaiseen uudelleen koulutukseen. Toisena vaihtoehtona siirtyä sitten lopullisesti eläkkeelle, sillä vanha koira ei enää kuulemma mitään uutta opi. Vaikka ei tietoa paikansa pidä, tämä jälkimmäinen oli tässä mielestäni oikea vaihtoehto. Tämä valintani perustuu kaiken lisäksi muun muassa omakohtaisiin havaintoihini, kliiniseen tutkimukseen, laboratorio- ja muihin löydöksiin, omiin muistiinpanoihini ja vielä sairaaloiden ja toisten lääkärin ja ammattihenkilöiden asiakirjatietoihin. Faktaa sinun tapauksessasi oli aivan tarpeeksi.

— Oho! ja Leevin suu jäi auki.

Ei Leevillä heti kokonaan raksuttanut. Hän kysyi varovasti:

—Tarkoittaako tämä että, että niin...?

— Juuri sitä se tarkoittaa, sillä siitä on tullut jo virallinen päätös. Katsos tässä. Hain sinulle eläkettä vähän kuin omin lupineni, koska näin sinun tilasi ja myös nuo kriteeritkin täyttyivät. Paranehan ystäväni kaikessa rauhassa. Näkemiin nyt ja annetakoon voimia sinun uudelle elämällesi. Äläkä enää sorru omavoimaisiin ponnisteluihin. Siitä et ehkä enää selviä. Ja eikös hengenmiehellä luulisi olevan muitakin voimia käytössään? lääkäri vähän kuin ilkikurisesti kysyi.

— Mutta muuten, voisitko joskus rukoilla minunkin, suuren syntisäkin puolesta?” lääkäri kysyi vielä palaverin lopuksi.

Leevi lupasi. Istunto oli päättynyt. Leevi oli eläkkeellä.

Leevin elämään avautui nyt uusi ja aivan erilainen kirjansivu. Henkisesti Leevi oli tosin vielä voimaton ja tyhjä, mutta nyt hänellä oli lupa sairastaa ja parantua ajallaan.

Leevin elämään oli tullut jossakin vaiheessa myös ulkopuolinen tuki läheisten, lääkärien ja lääkkeiden lisäksi. Se oli jotakin hyvin erikoista.

Nimittäin jo kauan sitten, ennen sairastumistaan, Leevi oli tullut tuntemaan kotiseuroissa erään miehen naapuriseurakunnasta. Tästä kohtaamisesta oli syntynyt yhteydenpito ja luja side kahden miehen välille. Leevi ei muista enää edes kuinka he itse asiassa ystäväystyivät, mutta Leevi halusi kuunnella ja auttaa ystäväänsä. Leevi näet oli huomannut, että tämä uskovainen mies, Antero, oli joutunut jossain elämänsä vaiheessa täydellisen taloudellisen ahdingon lisäksi vielä kauhean vaatimuskristillisyyden puristukseen. Hän oli täynnä pelkoja ja jännitystiloja ja kaikkea mahdollista, mihin ihminen voi joutua talouden pettäessä ja kantaessaan samalla vielä lakikristillisyyden hirveää taakkaa. Hänen elämäänsä oli liittynyt paljon muutakin traagista ja ahdistavaa. Mutta hän oli saanut kokea toki myös ihmeellistä Jumalan johdatusta ja apua. Antero oli tuskien ja ahdistusten kasvatti. Oli täysi ihme, että hän oli kestänyt kaikkea näin kauan. Yksin hän oli kamppailut. Mutta sitten tuli Leevi mukaan rinnalle. Leevi uskoi voivansa auttaa ystäväänsä. Paras apu oli aluksi vain kuunteleminen. Antero asui toisella paikkakunnalla, joten päivittäiset henkilökohtaiset tapaamiset eivät olleet mahdollisia. Yhteyttä pidettiin pääosin kännyköillä. Puhuttiin satoja puheluita. Puheaiheikkaa kertyi, mutta Antero alkoi tervehtyä. Paraneminen kesti tosin vuosia. Suuresta ja ankarasta jumalisuudesta on vaikea äkkiparantua. Lain vaatimukset, suurellisessa uskossa oleminen, todistamiset, loppumattomat polvirukoukset ja pakkoraamatunluku tappavat vahvankin ihmissielun. ”Kyllä uskovon pitää”, on liian tuttu kehotus monelle väsyneelle ihmiselle lakikristillisyydessä. Kaiken lisäksi pitää muistaa sanoa usein: ”Kiitos Jeesus”, ”Herra on hyvä”, ”Aamen”, ”Hallelujaa”, ”Rauhaa” ja ”Shalom”. Myös muuta tosi hurskasta kliseetä on opittava että kelpaa jumalisten joukossa. Hyviä sanontoja nuo ovat totta kai. Mutta ne kuuluvat tällaisessa uskonnollisessa ja ylihurskaassa näytelmässä pelkkiin vuorosanoihin.

Jumala oli puhunut Leeville Anteron hoidosta: ”Yhtään käskysanaa ei olla mukana opetuksissasi. Niitä on ollut Anterolla jo aivan tarpeeksi. Nyt on evankeliumin ja levon etsimisen aika. Älä edes Raamattua käytä alussa opetuksissasi, koska Antero on ”kylästäetty” raamatunlauseilla.”

Leevi ymmärsi ja totteli samaansa kehotusta.

Vähitellen Anteron pelot myös Leeviä kohtaan vähenivät ja luottamus kasvoi. Lakihenkisyys alkoi pala palalta väistyä ja evankeliumin ilosanoma alkoi löytyä pieninä hiukkasina. Vähitellen löytyi myös elämäniloa ja auttamisen halua. Molemmat miehet iloitsivat: autettava ja auttaja. Askel askeleelta Anterolle avautui vapauden tie Kristuksessa. Mutta pitkä oli taival synkstä ja kuivasta erämaasta vihreille niityille.

Tuli päivä jolloin Jumala uskalsi antaa Anterolle jo palvelutehtäviä. Hän antoi myös juuri Anterolle räätälöidyn työkentän. Herra antoi hänelle esirukoilijan työn. Siitä työstä Antero innostui ja on ollut siinä työssä uskollinen. Ja pakkoa ei enää rukoilemisessa ole. Yhä uusia ja uusia nimiä Herra antoi Anteron rukouslistaan. Tästä kaikesta Antero iloitsi ja nautti vaikka työ alkoi usein jo aamuneljältä ja jatkui monia tunteja.

Sitten tapahtui käänne Leevin ja Anteron yhteistyössä. Antero alkoi pitää vuorostaan Leeviä pystyssä, kun Leevi itse oli joutunut samaan tuskan maailmaan, jossa Antero oli ollut niin kauan. Leeviä ei tosin ollut vaivannut onnettomuudet, taloudellinen ahdinko, lainalainen kristillisyyden tai jokin muu ahdistuksen maailma, joka Antero-ystävän kohdalla oli ollut totta. Mutta kaikella muulla tavoin Leevi oli pahoin eksyksissä, sisäisesti rikki ja voimaton. Nyt tästä ystävästä oli paljon tukea ja apua Leevin tuskaan. Antero tiesi, miltä Leevistä tuntui. Antero oli siis hänelle vertaistukihenkilö. Antero oli monitaitoinen työmies ja henkisiltä ominaisuuksiltaan juuri oikea auttaja. Hänellä ei ollut sie-

lunhoidollista eikä psykologista koulutusta, mutta Leevi oli vakuuttunut, että Jumala oli johdattanut juuri tämän ystävän lähelleen, jotta he molemmat voisivat olla mukana Jumalan parantamisprosessissa auttaen vuorotellen toisiaan. Antero oli itse selvinnyt tuskan ajoistaan kirjoittamalla jopa yökaudet tuntemuksiaan ylös. Hän oli merkinnyt ylös raamatunpaikkoja, jotka liittyivät läheisesti hänen tuskaansa. Ne antoivat lohtua. Näinhän oli Leevikin tehnyt. Tämä kahden miehen yhteys toimi hyvin ja antoi mahdollisuuden puhumalla purkaa sisintään. Tämä oli käsittämätöntä Jumalan armoa. Tämä yhteys piti Leeviä pystyssä. Antero olikin Leeville kuin kainalosauvat silloin kun Leevin voimat eivät riittäneet pystyssä pysymiseen.

Näkyjä

Leevin parantumisaikana hän oppi näkemään myös oman aikamme kristillisyyden todellisia kasvoja. Hän näki, että monet asiat oli hänenkin arvioitava aivan uudelleen. Jobia lainaten Leevi totesi Jumalasta: ”Vain korvakuulolta sinut tunsin”. Teologiset opinnot eivät olleet auttaneet häntä Jumalan syvimpien salaisuuksien tuntemisessa. Ei edes pitkä papin ura ollut avannut näkemään paremmin suurta, salattua Jumalaa ja hänen ihmeitään. Todellinen kasvu oli pitänyt hankkia Herran koulussa kärsimyksien kautta. Leevi ymmärsi paremmin nyt, että hyvin harva teologikaan oli päässyt sellaisesta koulutuksesta osalliseksi. Moni jopa pyrkii kaikin keinoin välttämään sellaista. Mutta tämä koulu on tuskia ja ahdistuksia täynnä. Se vie kuitenkin oppilastaan yhä lähemmäksi Kristuksen kärsimyksien salaisuutta. Tässä koulussa oppilas joutuu moniin outoihin maisemiin, synkkiin erämaihin, yksinäisyyteen, ahdistuksiin ja kärsimyksien maailmihin, joista ei aiemmin ollut mitään tiennyt.

Tätä salattua Jumalan tuntemista ei todellakaan ollut opetettu teologisessa tiedekunnassa, tai muualla pappiskoulutuksissa. Leevi koki, että kun Herra alkoi kasvattaa häntä uusien salaisuuksien paljastamisessa, hän oli joutunut aloittamaan hengellisen elämänsä kuin ensimmäiseltä koululuokalta. Nyt kouluvuosia oli Leeville kertynyt jo monia. Mikähän luokka lie menossa? Joku hurskas nainen totesi kerran, että siinä koulussa jää aina luokalleen, mutta ei se nyt aivan niinkään ole. Kehitystä tapahtuu koko ajan, onhan opettaja maailman paras. Hän aloittaa meissä työnsä ja on sen kerran päättävä. On kirjoitettu: ”varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristus Jeesuksen päivään saakka” (Fil. 1:6).

Leevi ymmärsi jo paremmin, että näillä hänen kokemillaan Herran kouluilla, kärsimyksillä, ahdistuksilla ja rukoustaistelulla oli Herran kasvattava ja kurittava tehtävä. ”... Jumalan kuritus koituu meidän todelliseksi parhaaksemme: me pääsemme osallisiksi hänen pyhydestään. Vaikka kuritus ei sitä vastaan otettaessa koskaan tunnu iloiselta vaan ikävältä asialta, se lopulta antaa näin valmenneille hedelmänsä: rauhan ja vanhurskauden.” (Hepr. 12:10,11 KR92).

Parantumaanko?

Ihan vähän kerrallaan - muutaman rivin tai joskus myös pienen kappaleen kerrallaan - Leevi jaksoi jo kirjoittaa jotakin pientä kuvausta nykyelämänsä vaiheista. Hän jaksoi kuunnella joskus ihmisiä heidän ahdingoissaan. Saattoipa hän jo joskus pitää valmiiksi kirjoittamansa raamatulluennon josakin Lapin leirikeskuksessa. Ja olihan hänellä myös omia pieniä harrastuksia - jotakin mieluista. Hän oli alkanut jopa harrastaa maalausta ja harjoitteli tekemään pieniä tauluja ilokseen. Leevin voimat lisääntyivät hänen arvionsa mukaan vain promillen päivässä, aina ei ehkä niinkään paljon. Tuli myös tapapakkaa. Mutta olihan nyt kuitenkin tullut aikaa lepoon. ”Herra anna viisaus ja voima tähän kaikkeen”, Leevi usein rukoili. ”Anna Henkesi voimaa”, oli useimman rukouksen sisältö. Leevi kirjoitteli jonkinlaista omaelämäkertaa sairausajaltaan. ”Ehkä näistä oman ahdingon kertomuksista, mietteistä ja sanoista olisi aikanaan hyötyä joillekin etsiville sieluille, jotka olivat samoissa syvissä vesissä, mutta halusivat syvemmälle Jumalan tuntemisessa - kaikista ahdistuksista huolimatta”, hän ajatteli.

Vaikeaa elämä kuitenkin yhä oli, kun omiin voimiin ei voinut luottaa. Eihän niitä edes ollut. Herran voima tuntui olevan vielä jossakin kaukana.

Näiden pitkien vuosien ja koetun tuskan jälkeen, oli moni alkanut kuulla Leevin nykyopetuksissa yhä syvällisempää sanomaa Jumalasta ja hänen Pojastaan. Leevi oli muuttunut. Hän oli myös kypsempi sielunhoitaja. Turhamaisuus ja pinnallisuus olivat karisseet matkan varrella. Sen huomasivat erityisesti ne, jotka olivat seuranneet Leeviä lähempää ja kauemmin. Ei hän itse tätä asiaa huomannut tai noteerannut eikä osannut korostaa, sillä kaikki oli tullut Kristukselta, hänen kärsimyskoulusaan. Nyt Leevi oli kuitenkin syvältä kynnetty mies. Jumalan aura oli leikannut elämän peltoa jopa perusmaata, jankkoa, myöten. Hän oli joutunut opettelemaan elämistä Jumalan sallimuksen ja kuuliaisuuden tiellä vaikkakin usein voimattomana, ahdistuksessa ja rikki menneenä. Monien erämaavuosien jälkeen Leeville oli saanut enemmän ymmärrystä Herran tiestä. Se tie oli ollut kerran myös Jobin tie. Myös Kristus kulki sen tien. ”Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi siitä, mitä hän kärsi, kuuliaisuuden” (Hepr. 5:8).

Leevin oli opeteltava uudelleen ja uudelleen, että kaikki asiat oli annettava Herran johdatukseen. Mutta se juuri on niin vaikeata. Joskus tuntui siltä, että taakat, jotka oli yrittänyt heittää Herralle, pomppasivatkin pian takaisin. Sellaisina moni heikko ihminen asiat kokee. Huulilla on usein kysymys: miksi? Monet itkut ja huudot sulattavat kuitenkin sitä ahdistusmöykkyä, joka on kärsivän rinnanalaan kehittynyt. Ja näin se oli Leevilläkin. Kyyneleet usein puhdistavat ja sulattavat rinnan jäitä. Mutta voi kuinka tämä tie on raskas kuljettavaksi. Paraneminen ja kasvu vievät aikaa. Herra on sallinut tuskien tien, jotta kasvaisimme syvemmälle hänen tuntemisessaan. Muuta tietä ei ole. Meidän ahdinkomme on Jumala mahdollisuus syventää meitä hänen tuntemisessaan ja johdattaa pois pinnallisesta Jumalakäsityksestämme. On opittava myös luovuttamaan pois omat voimat ja etsimään tilalle Herran voimaa, Pyhää Henkeä. Mutta tämä se vaikea asia on. Kaikki oma tulee luovuttaa pois ja se on luonnolle vastenmielistä. Leevi alkoi ymmärtää nyt jotenkin paremmin Paavalin ja Barnabaksen sanat uskoon tulleille antiokialaisille: ”Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan” ”(Ap. t. 14:22). Kuinka ankaria ja kuin ylitse pääsemättömiä voivat ahdistukset ja taistelut olla. Vastassa ovat valtavat vihollisen voimat, joita ei ihminen koskaan omin voimin voita. Vastassa on myös tuo viheliäinen oma minä, turmeltunut luonto. Se haraa koko ajan vastaan. Mutta se ei taltu muualla kuin Kristuksen kanssa ristillä. Maailma riehuu myös ja tarjoaa omia vaihtoehtojaan. Se etsii nautintoja ja hakee helppoa elämää. Se nauraa uskoville ja heidän kamppailuilleen pitäen heitä erityisen yksinkertaisina, lapsellisina ja vanhanaikaisina. Maailma vihaa todellisia Kristuksen omia. On kirjoitettu: ”Mutta vainon kohteeksi joutuvat kaikki ne, jotka haluavat elää hurskaasti Kristuksen Jeesuksen omina” (2. Tim. 3:12).

Ihminen voi olla heikko, mutta voi olla silti täynnä Jumalan voimaa ja viisautta. Heikoissa on Herra väkevä. Ja tämä on se vaikea pala luonnollemme. Se etsii aina helpointa ratkaisua. Mutta Jeesus Kristus on kaikki. Vain hänen näkemisensä myrskyn silmässäkin voi antaa turvallisuutta ja varmuutta. Voimme kasvaa tähän turvallisuuteen. Herran on vain saatavaa riisua meiltä kaikki omavoimaisuutemme, viisautemme, itsetyytyväisyytemme ja omat ponnistelumme. Hänen on tehtävä meidät ensin tyhmiksi, että viisastuisimme.

Herran tulee aloittaa ja lopettaa. Kaikki tulee Herralta. Vain Kristukseen katsominen myrskyn ja pauhun keskellä voi rauhoittaa riehuvan ahdistuksen. Herralla on tähän aikataulunsa.

Uutta näkemistä

Leevi alkoi nähdä siis sairastamisen aikana ja sen jälkeen monia asioita aivan kuin toisin silmin. Hän näki asioita uusin silmin ja tajusi tämän maailman ihmisten pintapuolisuuden ja kaiken mitä siihen liittyy. Hän alkoi nähdä monien ihmisten pinnallisuuden – valitettavasti myös uskovien. Vain harva näyttää kasvaneen tuottamaan hedelmää Herralle. Aika rientää hukkaan. Aika kuluu juostessa kaikenlaisten profeettojen ja uskontoliikkeiden perässä ja vanavedessä. Usea uskovakin on mieltynyt kokonaan tämän maailman menoon. Vain harvoista on lähimmäisten auttajiksi. Oma minä, minun turmeltunut luontoni, hallitsee ihmistä: synnin ruumista ei ole ristiinnaulittu Kristuksen kanssa.

Se elää sen tähden lihan elämää. Juuri siksi monet uskoviksikin itseään nimittävät ovat kuivia oksia Viinipuun rungossa. Kuivat oksat ruokkivat vain omaa itseään. Ohut ihmisen uskonkuori ei voi antaa esimerkiksi apua kärsivälle, lohdutusta tai hengellistä ruokaa. Moni seurakuntalainen saa tämän vuoksi kantaa yksin taakkaansa. Pintapuolinen julistus - usein vielä lahkohenkinen - oman uskonto-liikkeensä ihannointi ja sen pitäminen jonakin ihmeellisenä, jättää monet apua hakevat, tuskaa kantavat, ihmiset ypyöksiin.

Mitä syvimmin nämä asiat Leeville paljastuivat, sitä järkyttävimmältä myös uskovien ihmisten pinnallisuus alkoi näyttää. Nyt hän näki asioita kaikessa kauheudessaan. Moni ihminen on oman kuppikuntansa orja ja vanki. Tämä vankila on lähes jokaisen vanhan, Herran Hengen menettäneen herätysliikkeen synty. Sanan varoitus oli unohtunut: ”Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, älkääkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen.” (Gal. 5:1). Silti hengellistä orjuutta löytyy kaikkialta. Tiivistettynä se on aina synnin orjuutta, vaikka se ilmeneekin monin eri tavoin. Usein nämä orjuuden eri tavat ovat äärimmäisen hurskaan näköisiä.

Hengellisten opettajien taholta tuleva alistaminen on usein totta. Leevi oli alkanut huomata, että pappis-kollegojen joukossa on monia pinnalliseen hurskauteen pukeutuneita kirkkoruhtinaita, muiden yläpuolelle nousseita, itsekeskeisiä, palvelua odottavia, vaikka juuri heidän olisi pitänyt palvella muita. He rakastavat liian usein esilläoloa. ”Kavahtakaa kirjanoppineita, jotka mielellään käyskelevät pitkissä vaipoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla ja etumaisia istuimia synagogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa.” (Luuk. 20:46). Tällaisia kirjanoppineita on seurakunnissa, vaikka juuri papin tai jonkin muun seurakuntapalvelijan pitäisi olla palvelevana Kristuksena muille. Valitettavasti he elävät ensisijaisesti vain itselleen. Monet ovat sairastuneet narsismiin. He elävät toisten ihmisten yläpuolella, eivätkä kärsi minkäänlaista arvostelua. Kun narsismi on pukeutunut nöyryyden, tai paremminkin nöyristelyn kaapuun, se on pahinta sairautta, mihin vaikkapa pappi voi sairastua.

Viisaankuuloiset, mutta hengellisesti tyhjänpäiväiset saarnat ovat kovin tuttuja hengellisesti kuolemassa olevissa aikamme kirkkoissa ja seuratuissa. Saarnat ja puheet ovat kuin puupalikoita, joita pappi tai seurapuhuja nakkelee saarnastuolista tai lukupulpetista niin että ne käyvät suorastaan kipeää ja mustelmiakin tulee. Paljon on sen tähden vammautuneita. Vanhat Heränneet nimittivät tällaisia pappeja pölkyiksi. Osuva nimitys. Niitähän nämä itse asiassa ovat nytkin: pystyyn kuolleita puupalikoiden paiskelijoita. Heillä on iso tukku selityksiä siitä, miksi Jumalan omaa sanaa ei saisi käyttää seuratuissa ja muussakaan kokoontumisessa. Vain jumalanpalveluksissa sellainen on heidän mukaansa hyväksyttävissä, mutta juuri sieltähän se usein puuttuu. Tarinoita ja muistelmia, lainauksia joistakin runokirjoista tai vain oman kuppikunnan perinnäissääntöjä sanan selitys usein on.

Aikamme on täynnä hengellistä hölynpölyä ja suoranaista valheopetusta. Yhtenä esimerkkinä ovat vaikkapa saarnat, joissa puhutaan kiihkaasti kasteen automaattisesta voimasta tehdä pelkän toimituksen perusteella ihminen vanhurskaaksi ja Jumalan lapseksi. Ja tämä näin saatu ”vanhurskaus” kestää heidän mukaansa taivaaseen asti. Näiden harhaopettajien mielestä kastetoimitus vanhurskauttaa aina ihmisen hänen tilastaan riippumatta ja paikka taivaassa on tämän toimituksen perusteella aivan varma. Se on selviö, jos ei nyt ihan tahallaan vastaan haraa. Heidän oppiansa mukaan taivaaseen suorastaan joutuu. Näin nuo puupölkkypapit opettavat, kenenkään tarkistamatta asiain oikeaa tilaa. Näin opettavat monet piispat ja suuri osa papistoa. Enää ei puhuta ahtaasta portista ja kaidasta tiestä. Ei kerrota kääntymisen ja parannuksen välttämättömyydestä. Ei puhuta Kristuksen sovintotyöstä ja hänen verensä voimasta. Pystyyn kuolleet saarnaajat eksyttävät suuria ihmismassoja, jotka valitettavan usein luottavat paimeniinsa. ”He parantavat minun kansani vamman kepeästi, sanoen: ”Rauha, rauha!” vaikka ei rauhaa ole. He joutuvat häpeään, sillä he ovat tehneet kauhistuksia; mutta heillä ei ole hävyntuntoa, he eivät osaa hävetä. Sen tähden he kaatuvat kaatuvien joukkoon, sortuvat, kun minä heitä rankaisen, sanoo Herra.” (Jer. 6:14,15). Tällaiset papit ovat saaneet kyllä kirkon pappisvihkimyksen, mutta Kristus ei välttämättä ole vihkinyt heitä sanansa saarnaajiksi. Mikä lie Herran tuomio näille lammasten vaatteisiin pukeutuneille susille?

Kun julistuksen laita on tällaista, on luonnollista, että hengellinen pohja on kuuntelijoilla pinnallista ja ohutta. Aitoa Pyhän Hengen synnyttämää uskoa ei voi syntyä, kun opetus perustuu ihmisviisauteen, eikä Jumalan Voimaan. Paavali opettaa: ”ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovia viisauden sanoja, vaan Hengen ja voiman osoittamista, ettei teidän uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voimaan” (1. Kor. 2: 4,5). Näitä ihmisviisaudella ”vanhurskautettuja” ihmisiä kiinnostavat enemmän tyhjänpäiväisyydet kuin Sanan tutkiminen ja sen oppiminen. ”He rakastavat enemmän nautintoja kuin Jumalaa, he ovat ulkonaisesti hurskaita mutta kieltävät uskon voiman. Karta sellaisia!” (2. Tim. 3:4,5) Näitä kartettavia ihmisiä kiehtoo enemmän turhuuden markkinat. Monet jonkinjoutavat harrastukset ja tyhjänpäiväinen ilonetsintä vetää heitä koolle kuin magneetti. Juopottelu ja siveettömyys ja monet muut viheliäiset tavat ovat usein turmelleet tällaisten ”aivouskovaisten” miesten ja naisten ulkonaisenkin elämän. Surkeat radio- ja TV-ohjelmat ovat suorastaan lumonneet heidät. Voi sitä tyhjänpäiväisyyden mediatulvaa, joka kietoo nyt maailmanmielisiä pintauskovaisia ja muuta maailmaa pauloihinsa. Niillä kanavilla on heidän jumalansa. Mihin päättyvi tie? Taivaaseen se päättyy, sanovat sudet lammasten vaatteissa.

Toki Leevi tunsi totisiakin Kristuksen palvelijoita. He kuuluvat Kristuksen omistamaan pyhään papistoon ja valittuun sukuun. He saattavat olla virkapappeja, mutta aivan yhtä hyvin vain tavallisia Herran herättämiä seurakuntalaisia. Heistä Heparalaiskirje sanoo: ”Mutta te olette ”valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa, julistaaksenne sen jaloja tekoja”, joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valkeuteensa” (1. Piet. 2:9).

Heitä nyt tarvittaisiin: pyhää papistoa, uskollisia rukoilijoita rukoilemaan. ”Hän sanoi heille: Satoa on paljon, mutta sadonkorjaajia vähän. Pyytäkää siis herraa, jolle sato kuuluu, lähettämään väkeä elonkorjuuseen. ” ” (Luuk. 10:2).

Jumalan voima ja ihmisen voima

Tämä on Jumalan salaisuus. Tämä sisältää ihmeen, joka ei helposti aukea ihmisjärjelle, jos ollenkaan. Tätä asiaa Leevi pohti tässä elämänsä vaiheessa. Sillä juuri tässä oli ollut myös hänen ongelmansa – ja monen muun hengellisen opettajan ja uskovan. Yksinkertaisesti sanottuna: Leevikään ei ollut tuntenut todellista Jumalan voimaa. Tai kyllä hän siitä kaiken teoriassa tiesi, ja oli pitänyt siitä aiheesta myös oivallisia ja kiiteltäviä luentoja, mutta silti hän oli ollut väärillä raiteilla. Opin Leevi tunsi, mutta ei itse asiaa. Leevi, niin kuin monet muut hänen kaltaisensa, ovat sekoittaneet keskenään omat henkiset voimavaransa, omat luonnonlahjakkuutensa, ja vastaavasti Jumalan suunnattomat voimat. Mutta näitä voimia ei voi yhdistää. Jumala ei hyväksy sitä. Hän ei anna kunniaansa ihmiselle. Ihmisen voimat ovat myös rajalliset. Ne kestävät aikansa. Vaikka joku luuleekin vaeltavansa Jumalan voimassa, hän saattaa vaeltaa kokonaan omien luonnonlahjojensa varassa. Eräs viisas nainen sanoi, että kun näitä voimia koettaa yhdistää, syntyy salamanisku ja jyrähdys. Juuri niin siinä käy ja niin Leevillekin kävi: katastrofi tuli. Jossakin vaiheessa voi niin käydä ja hyvä on jos käy. Kun Jumala ottaa ihmiseltä pois Henkensä voiman, sitä ei välttämättä heti edes huomaa, eikä tajua, vaan sitä alkaa ihminen kummeksua, että miten tämä meni nyt yhtäkkiä näin kuivaksi. Mutta kun Jumala ottaa pois myös ihmisen voimat, hän alkaa tosissaan huokailla Herran puoleen ja pyytää virvoitusta: ”Auta minua, Herra”. Tämä on ihmisen luonnollista hätää. Mutta voi käydä niinkin, ettei apua tule. ”Auta minua, Herra!” on hätähuutomme suurimmillaan ehkä juuri silloin, kun alamme Herran tahdosta menettää omia voimiamme.

Kun voimamme otetaan pois, luulemme olevamme perikadossa Ja kuitenkin Herra haluaa meidän luopuva vain omista voimistamme ja viisaudestamme. Hän haluaa saattaa meidät kokonaan oman Henkensä ja voimansa omistamiseen. Meidän voimamme ja Jumalan voima eivät voi toimia yhdessä. Niin kauan kun kamppailemme ja huudamme Herralta apua, saatamme vain vastustaa hänen tahtoaan ja pysymme sen vuoksi erämaassa. Pyhä Henki ei ole meidän renkimme. Hän on Voima itse. Vasta kun saamme ymmärrystä ja luovumme vastarinnastamme, luonnollisesta viisaudestamme ja omista voimistamme, Herra voi toimia ja asiat alkavat muuttua. Herra voi ottaa siis pois

kaikki ihmisen omat henkiset voimavarat, joskus myös fyysiset voimat. Silloin juuri ihminen kokee olevansa hukassa ja niinhän hän itse asiassa onkin. On umpikuja, on täydellinen kaaos. ”Miksi näin kävi?” moni hukassa oleva kysyy. ”Voimaahan minä pyysin ja sainkin voimattomuuden!” Maailman kirjat menevät nyt ihmisellä sekaisin. Juuri näin kävi myös Leevi Poutaselle, ja silloin alkoi hänen tuskansa ja ahdistuksensa aika. Mutta näin pitää olla ja Herra sallii sen rakkaudessaan. Tuolloin tuntuu kuitenkin siltä, että kaikki eväät loppuivat ja myös aiemmin niin rakas ja turvallinen Jumala tuntuu paenneen jonnekin hyvin kauas, rukouksien kantomatkan ulkopuolelle. Ihminen saattaa pelätä kuolevansa, tai tullessa vähintäänkin mielisairaaksi. Pahimmillaan alkavat – niin kuin juuri Leeville kävi – hirveät tuskatilat, joista ei usko enää selviävänsä. Näistä olemme puhuneet myös Leevin elämässä.

Kaikki Herran voimassa elävät ihmiset ovat olleet itsessään heikkoja. ”Sillä vaikka hänet ristiinnaulittiin, kun hän oli heikko, elää hän kuitenkin Jumalan voimasta; olemmehan mekin hänessä heikot, mutta me elämme hänen kanssaan Jumalan voimasta teitä kohtaan.” (2. Kor. 13:4). ”Mutta hän on vastannut minulle: ”Minun armoni riittää sinulle. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa.” Sen tähden ylpeilen mieluummin heikkoudestani, jotta minuun asettuisi Kristuksen voima. Siksi iloitsen heikkoudesta, loukkauksista, vaikeuksista, vainoista ja ahdingoista, joihin joudun Kristuksen tähden. Juuri heikkona olen voimakas.” (2. Kor. 12: 9,10). ”Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme” (2. Kor. 4:7).

Luovuttaminen

Jumalalla on jokaiselle uskovalleen suunnitelma. Hän haluaa, että se saisi toteutua kunkin uskovan kohdalla. Meillä on omat suunnitelmamme elämäämme varten. Emme kuitenkaan aina muista, että olemme lausuneet monet kerrat sanat: ”Tapahtukoon sinun tahtosi, myös maanpäällä niin kuin taivaassa.” Jumalan tahto ja meidän tahtomme eivät kohtaa useinkaan toisiaan. Kun Jumala toteuttaa tahtoaan meissä, saatamme joutua suureen ahdistukseen ja alamme huutamaan apua. Ja Leevikin huusi! Me jaksamme huutaa kauankin, ennen kuin ymmärrys aukeaa. ”Auta minua, Herra!” me huudamme. Herra on toki kehottanutkin huutamaan häntä avuksi, mutta joskus hän ei voi vastata huutoomme toivomallamme tavalla. On suurta viisautta havaita milloin Jumalan ja meidän tahtomme ovat ristiriidassa keskenään. Tällöin on armoa, että luovumme turhasta taistelustamme ja annamme Herran taistella, annamme hänen toteuttaa suunnitelmaansa ja tahtoaan meissä.

Tämä oli myös Leeville vaikea ymmärtää ja oppia luopumaan turhista anomisista ja ponnisteluisista. ”Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut” (Room. 8:37).

Myrsky ei välttämättä hellitä heti, meri pauhaa ja taivas on synkkä. Jumala on mielestämme unohtanut meidät yksin kamppailemaan. Mutta kun uskomme olevamme kaikesta huolimatta hänen käsissään, elämä helpottuu, kauhu ja pelko antavat periksi. Herra haluaa opettaa meitä kestäämään myrskyjä ja taisteluita. Emme voi välttyä niiltä. Mutta vain siten voitamme, sillä: ”...näissä ahdingoissa hän antaa meille riemuvoiton...”

Tämä kaikki on teoriassa ylen yksinkertaista ja ymmärrettävää, mutta kun itse joutuu valtavan trombin silmään ja sen kieputeltavaksi, tulee toisenlainen mieli ja totinen hätä. Viisastelut loppuvat. Turhat ystävät ovat paenneet. Jumalakin tuntuu viholliselta. Näin hurskas Jobkin asian koki. Ja kuitenkin: kaikki asiat ovat menossa aivan oikeaan suuntaan.

”Jumalan maalitauluna

Jos minä puhun, ei tuska hellitä. Jos pysyn vaiti, se ei minua jätä. Jumala, sinä olet ajanut minut uuvuksiin. Olet tuhonnut ihmiset, joiden keskellä elin. Sinä tartuit minuun tiukasti: minun sairauteni nousi syyttämään, se todistaa minua vastaan. Raivoissaan se käy kimppuuni ja raatelee minua, se

kiristelee minulle hampaitaan. Viholliseni lävistävät minut katseensa terällä. Suu ammollaan he tuijottavat minua, pilkkaavat, lyövät poskelle, yhtenä joukkona he käyvät minun kimppuuni. Jumala jätti minut raakalaisten armoille, hän työnsi minut roistojen saaliiksi. Kun elin rauhassa, hän tarttui minua niskasta, ravisteli minua, ruhjoi ja rusikoi ja nosti sitten nuoliensa maalitauluksi. Hänen nuolensa osuivat joka puolelle ruumistani, säälimättä hän lävisti munuaiseni ja vuodatti sappeni maahan. Hän löi minuun haavan toisensa jälkeen, hän syöksyi kimppuuni kuin soturi.” (Job 16:6–14).

Oletko sinä joutunut tähän Jobin ja Leevin myrskyyn? Jos olet, tiedät Jumalasta jo paljon enemmän. Hän hyvä ja armollinen, mutta hän on myös pyhä ja pelättävä. Kaiken tämän perimmäinen tarkoitus on kuitenkin tehdä pintapuolisesta uskonsankarista Jumalan työtoveri. Se vaatii paljon. Se vaatii kaiken. Pakoon ei pääse. Koulu on käytävä loppuun. Jumalan aseikseen valitut ovat kokeneet ahjon kuumuuden, jossa kuonat ovat palaneet pois. Alasimella Jumalan työkalu on muokattu leikkuutyöhön sopivaksi. Lopuksi hänen aseensa vielä karaistaa kestäämään käyttöä. Ilman karaisua ase pian tylsyy tai tylsistyy.

Kun Jumalan kouluja käymätön lähtee elopellolle, into voi olla aluksi korkealla, mutta useimmiten työ tyssää väsähtämiseen ja pellolle saattaa jäädä vain katkottuja ja kuolleiksi poljettua kasvustoa, Jumalan kallista eloa. Omissa voimissa työhön mennyt on vain lahmannut heikkoja korsia, rikkonut ja tuhonnut satoa ilman oikeaa tulosta. Tuli vain tuhoja. (*Urbaani Sanakirja: lahmata on koskea kädellä kaikkeen ulottuvilla olevaan kävellessään, laahata, oleskella tylsistyneenä tai seurata ärsyttävästi joka paikkaan*). Jotain sellaista tapahtuu Jumalan elopellolla, kun omissa voimissaan ja viisauksissaan kosketaan kalliiseen Jumalan viljaan vaikkapa näennäisen evankelioinnin nimissä.

Jumala etsii aina sitä, joka on jo aiemmin koeteltua. Uutta luodessaan hän palaa aina vanhaan. Vastakääntyneestä ei ole tämän vuoksi opettajaksi, ei edes oikeaksi todistajaksi. Oikea herätys ei ala jostakin nykypäivän uuskarismaattisuudesta tai jostakin muusta vastaavasta höyrystä. Ei, Jumala palaa aina entisiin töihinsä. Hän palaa sinne asti, missä Jumalan tie muuttui kerran ihmisen luomaksi tieksi. ”Jumala etsii jälleen sen, mikä on mennyttä” (Saarn. 3:15).

Aidon evankelistan ja opettajan tie on vaikea. Kaiken oikean työn on tapahduttava heikkoudessa. Omista voimista on riisuuduttava. ”Sillä me, jotka olemme tässä majassa, huokaamme raskautettui-
na, koska emme tahdo riisuutua, vaan pukeutua, että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista” (2. Kor. 5:4). Näin oli siis apostoli Paavalinkin elettävä ja julistettava. Jotta Jumalan voima voi olla mukana, julistajan on oltava itse tyhjä ja mitätön. Tämä on lihalle niin äärettömän vaikeaa.

Ristin tie

Leevi Poutanen oli kastanut lapsia ja opettanut kasteen teologiaa. Oli vain yksi mutta: hän ei ollut tajunnut koskaan syvällisesti kasteen sisältöä. Hänellä oli ollut kutakuinkin yhtä pinnallinen käsitys kasteesta kuin monella luterilaisen kirkkomme papilla. Mutta juuri tästä probleemasta johtuen myös Leevin ongelmana oli ollut juuri tuo sama pintapuolinen ymmärrys, mitä kaste itse asiassa tarkoittaa. Nyt kun silmät olivat avautuneen, hän alkoi pohtia myös kasteen salaisuutta. Mitä Jeesus opetti kastekäskyssään? ”*Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kansanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”*” (Matt. 28:18 – 20).

Jeesus käski kastaa kaikki kansat, eli kaikkien kansakuntien ihmiset. Sen jälkeen oli opetettava kastetuille kaikki mitä Jeesus ja apostolit olivat opettaneet vaikkapa kääntymisestä, armon vastaanottamisesta ja elämisestä Kristuksen yhteydessä. Leevi tarkisti vielä mitä evankelis-luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat opettavat kasteen sakramentista. Siellä sanotaan: ”Tässä kohden me tuomit-

semme skolastisten opettajien koko joukon, he kun selittävät, että sakramentit tuottavat armon sille, joka ei pane vastaan, pelkästään sen nojalla, että ne toimitetaan, ilman niiden hyväksikäyttäjän oikeaa mielentilaa. On kerta kaikkiaan juutalainen ajatus, että meidät vanhurskautetaan ulkonaisen jumalanpalvelustoimituksen voimasta ilman sydämen oikeaa mielentilaa, nimittäin uskoa. Silti tätä jumalatonta ja turmiollista käsitystä opetetaan kaikella arvovallalla koko paavikunnassa. Paavali torjuu tämän ja opettaa, ettei Aabrahamia vanhurskautettu ympärileikkauksella, vaan että ympärileikkaus oli uskon harjoittamiseksi annettu merkki. Samoin mekin opetamme, että sakramenttien oikeaan käyttöön kuuluu lisäksi usko niihin liittyviin lupauksiin; usko ottaa vastaan sen, mitä on luvattu ja mitä juuri sakramentissa tarjotaan. XIII uskonkohta Sakramenttien luku ja käyttö).

Kuinka järkyttävänä Leevi koki nyt sen, että suuri osa kirkon kasteopetusta on juuri tätä viheliäistä oppia: sinut on kastettu, olet Jumalan lapsi ja uskovainen.

Leevi alkoi tutkia sitä mitä apostoli Paavali opetti kasteesta. Pala palalta, vähän kerrallaan, hänelle aukesi todellinen kasteen ihmeellinen sisältö. Tämän ymmärtäminen vei Leeviltä kauan aikaa. Hän oli ihmeissään. Hän huomasi olevansa suuren salaisuuden äärellä, salaisuuden, jota ei oikeastaan koskaan opeteta seurakunnissa. Leevi alkoi käsittää, että Paavalin opetus ei olekaan mitään kehällistä viisastelua, vaan koko kristillisyyden ydintä ja terveen pyhityksen perusta. Paavali kirjoittaa: ”Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.” (Room. 6:3,4). Ja vielä: ”... Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa...” (Gal. 2:19,20).

Tätä Paavalin opetusta Leevi selvitteli ajatuksissaan kauan ja sitä, mitä tämä tarkoitti hänen kohdallaan.